

ZEG BEN JIJ OOK VOOR GELIJKE KANSEN?

Een uitgave van
ZEG Achterhoek
November 2025

DEZE SPECIAL GAAT OVER:

JONGEREN & UITKERING

Meedoen, samenwerken en jezelf ontwikkelen. In het onderwijs en op de arbeidsmarkt. Binnen de Arbeidsmarktregio Achterhoek zijn dit belangrijke thema's. Jongeren moeten de ruimte krijgen voor de ontwikkeling die bij ze past. Ruimte om te worden wie ze willen zijn. Ongeacht

leeftijd, achtergrond of persoonlijke omstandigheden. Dat vraagt om gelijke kansen in het onderwijs, een leven lang ontwikkelen en een inclusieve arbeidsmarkt. Toch gaat dit niet altijd vanzelf. Niet altijd zijn gelijke kansen vanzelfsprekend. Neem de jongeren met een uitkering...

VERSCHILLENDE MANIEREN OM NA EEN UITKERING VERDER TE KOMEN

Sommige jongeren ontvangen een uitkering van een sociale dienst of het UWV. Toch lukt het deze jongeren niet altijd een goede vervolgstap te zetten. De veronderstelling is dat met een uitkering automatisch de begeleiding naar een volgende stap richting een baan of passende opleiding of training is geregeld. Dat is niet altijd het geval. Een cursus kan te duur zijn, de stap blijkt niet kansrijk richting werk of de jongere is er nog niet (mentaal) aan toe.

Het is logisch dat de aandacht zich bij jongeren met een uitkering vaak richt op uitstroom naar werk. Een eigen inkomen uit werk is immers het 'hoogste goed' op de participatieladder en de uitkering kan worden gestopt. Toch kan een werkervaringsplek, een vervolgopleiding of training soms een goede tussenstap zijn voor een jongere. Het behalen van een startkwalificatie

is tenslotte ook een wettelijk streven. Met een werkervaringsplek ontdekt de jongere in de praktijk wat wel/niet bij hem/haar past. Een opleiding kan uiteindelijk leiden tot meer mogelijkheden en een hoger inkomen.

Soms een misstap of tegenslag

Vaak stoppen jongeren met hun opleiding door persoonlijke omstandigheden. Ze hebben een verkeerde richting gekozen, zijn niet meer gemotiveerd voor school, het zit financieel tegen, een relatie loopt stuk of er is in het gezin van alles aan de hand. Het kost tijd om uit te vinden waar een jongere weer voor kan gaan en wat het beste bij hem/haar past.

Een opleiding in combinatie met werk

Om allerlei redenen stoppen jongeren met hun opleiding en belanden ze in een uitkering. Pas later komen ze

tot het inzicht dat ze wellicht toch beter hun opleiding hadden kunnen afronden. Deze jongeren zijn soms erg gemotiveerd om alsnog een opleiding te volgen, maar niet een reguliere fulltime opleiding. Een (andere) opleiding via de Beroeps Begeleidende Leerweg (BBL-traject) werkt vaak beter. Dan combineert de jongere een volwaardige baan met een opleiding(sdag).

Kortdurende trainingen of cursussen

Vaak kan een kortdurende training of cursus, al dan niet in combinatie met een werkervaringsplek, net dat beetje extra bieden. Ook dat is een oplossing die niet alleen voor de jongere interessant is, maar óók voor een werkgever.

Bekijk de voorbeelden op pagina's 4, 5, 7 en 8.

TIPS & ADVIEZEN

- ➔ Niet alle jongeren (en ouders) kennen het netwerk van voorzieningen.
- ➔ Sommige jongeren hebben negatieve ervaringen met instanties; herstel hun vertrouwen.
- ➔ Kijk bij contact ook naar de (financiële) situatie van ouders en omgekeerd.
- ➔ Wees alert bij jongeren die niet meer thuis (kunnen) wonen.
- ➔ Bied een laagdrempelig gesprek over hun toekomst, los van de uitkering.
- ➔ Bespreek de vijf leefgebieden (BIG 5): netwerk/support, inkomen, school/werk, welzijn en wonen.
- ➔ Vraag wat jongeren nodig hebben om verder te komen:
 - Naast inkomen en gezondheid ook netwerk, steun thuis, mentor/buddy, passende woonplek;
 - Soms is opleiding een duurzamere/betere stap dan werk;
 - Toegang tot ict (inclusief Microsoft Office) is essentieel.
- ➔ Gelijke kansen vragen om maatwerk: behandel jongeren ongelijk om recht te doen aan hun situatie. Maak een onderbouwde uitzondering.
- ➔ Gebruik voorliggende voorzieningen (Opijver, WSP Achterhoek, Werkcentrum Achterhoek, etc.).
- ➔ Maak gebruik van elkaars expertise / werk samen met externe partijen: zorg, scholen, werkgevers, enz.

MET KLEINE STAPPEN NAAR WERK

Jonas (25) is door een auto-ongeluk ernstig beperkt geraakt. Het hersteltraject zorgde ervoor dat hij zijn middelbare school niet kon afmaken. Hij ontvangt nu een Wajong-uitkering, maar wil graag vooruit. De kosten blijken spelbreker.

Omdat een volledige opleiding voor Jonas te zwaar is, kiest hij voor een cursus tot barbier. Zo kan hij stap voor stap kijken of werken een optie is. Met zijn uitkering kan hij maar een klein stukje van de cursuskosten betalen. Zijn ouders helpen mee, maar het laatste deel krijgt Jonas niet rond. Pogingen om het STAP-budget aan te vragen mislukten. Als hij in contact komt met ZEG Achterhoek, vindt hij wél steun: de jongerenconsulent zet de ZEG Opstartbonus in. Jonas doorloopt de cursus met succes. Het certificaat heeft hij nu op zak. Zo kan hij de stap maken naar werk.

Voor Jonas is de Opstartbonus ingezet voordat de Wajong-regels werden aangepast. Met de nieuwe regels heeft de uitkeringsinstantie meer mogelijkheden. Een cursus zoals die van Jonas komt nu wel voor een vergoeding in aanmerking.

MET VERTROUWEN NAAR EEN NIEUWE BAAN

De WW-uitkering van Ruben loopt bijna af. Omdat er op persoonlijk vlak veel speelt, lukt het hem nog niet om een nieuwe baan te vinden. Zijn consulent bij de uitkeringsinstantie schakelt ZEG Achterhoek in om te kijken naar de mogelijkheden.

De ZEG jongerenconsulent gaat uitgebreid met Ruben in gesprek. Alles komt aan bod: zijn financiële situatie, woonsituatie, omgeving,

interesses en nog veel meer. Al snel wordt duidelijk dat Ruben extra ondersteuning nodig heeft.

Om een stevig netwerk van professionals om hem heen te bouwen, brengt de jongerenconsulent verschillende partijen samen. Dat kost wat tijd, maar het werkt: Ruben voelt zich gehoord en krijgt langzaam maar zeker zijn vertrouwen terug. Hij durft weer te solliciteren. En met succes. Inmiddels heeft hij een fijne baan bij een klantenservice en gaat het ook met hemzelf weer de goede kant op.

MET STEUN VAN MBO NAAR HBO

Aïsha (19) komt uit Afghanistan en woont inmiddels al enkele jaren met haar ouders in Nederland. Ze volgt een mbo-opleiding tot allround laborant. Haar droom is door te stromen naar het hbo.

Op het mbo doet Aïsha het goed. Maar door haar taalachterstand moet ze harder werken dan haar klasgenoten. Een bijbaan zit er daardoor niet in. Haar lesgeld en studiemiddelen worden vergoed via de uitkeringsinstantie. Voor statushouders zijn er namelijk extra mogelijkheden, ook als ze al zijn uitgestroomd.

In haar laatste mbo-jaar gaat Aïsha op stage. Daarvoor heeft ze onder andere een laboratoriumjas nodig, maar dat kan ze zelf niet betalen. Haar ouders zitten in de bijstand en hebben het geld ook niet. De jongerenconsulent regelt de ZEG Opstartbonus, waardoor Aïsha haar mbo-opleiding toch succesvol kan afronden.

Omdat ze graag verder wil leren, schrijft Aïsha zich in voor de hbo-studie Biologie en Medisch Laboratoriumonderzoek. Ook voor deze opleiding zijn de kosten voor studiemiddelen hoog. Met opnieuw een ZEG Opstartbonus kan Aïsha goed van start. Inmiddels zit ze vol vertrouwen in het tweede jaar van haar hbo-opleiding.

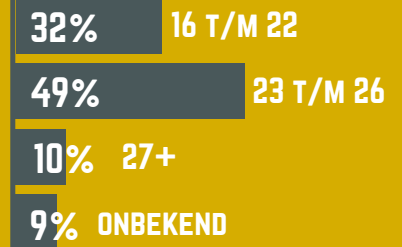
CIJFERS IN BEELD

943 jongeren hebben zich tussen mei 2021 en juli 2025 bij ZEG Achterhoek gemeld.

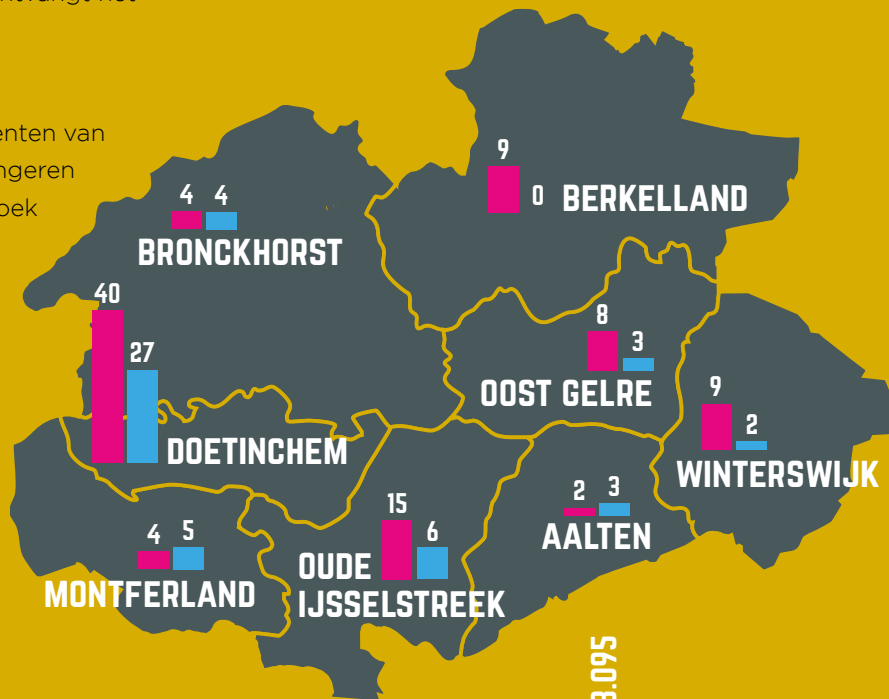
146 van hen (15%) ontvingen een uitkering. De meeste jongeren ontvangen een uitkering van een sociale dienst. Van de jongeren, die een uitkering van het UWV ontvangen, is de groep die een Wajong/WIA-uitkering ontvangt het grootst.

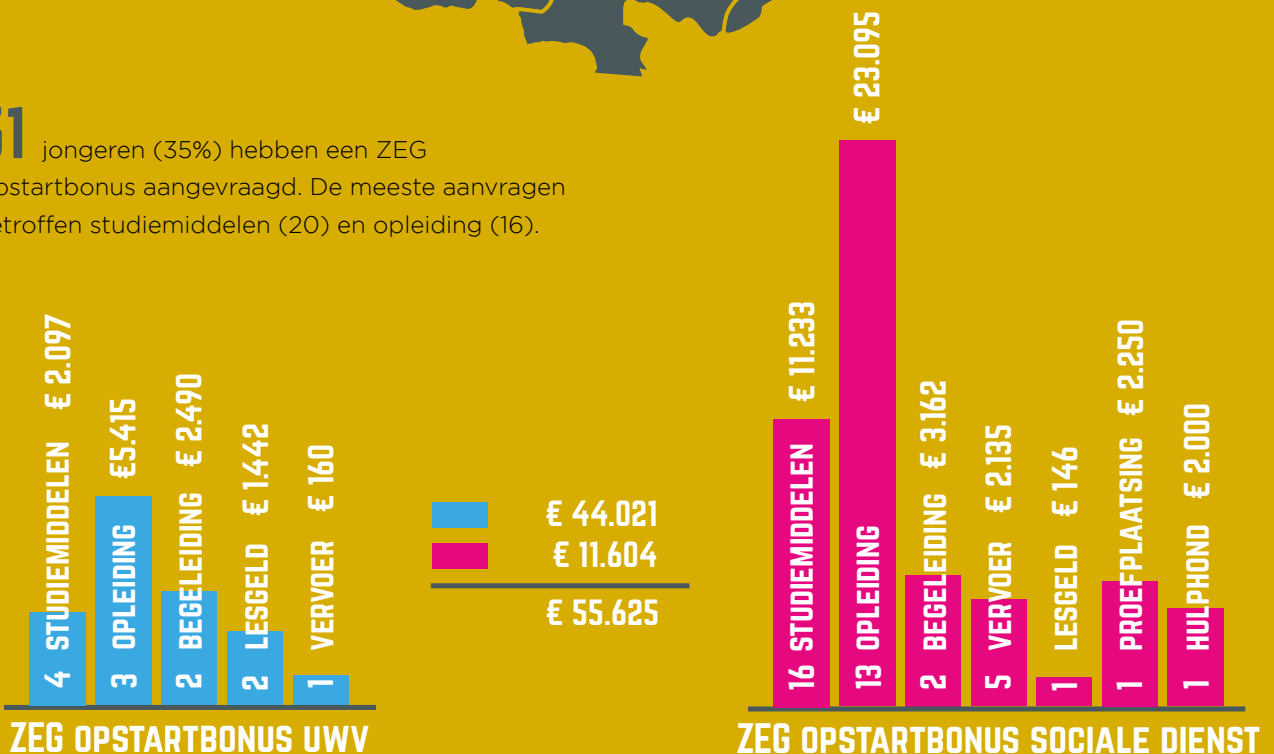
LEEFTIJD

Verdeling over de gemeenten van de uitkeringen van de jongeren die zich bij ZEG Achterhoek hebben gemeld.

51 jongeren (35%) hebben een ZEG Opstartbonus aangevraagd. De meeste aanvragen betroffen studiemiddelen (20) en opleiding (16).

EEN NIEUWE KANS VIA WERKERVARINGSPLEK

Mandy (22) wil graag de opleiding tot persoonlijk begeleider volgen. Ze zorgt al jaren voor haar vader en heeft zelf ook een begeleider. Toch blijkt een opleiding voor haar zwaar; door eerdere mentale problemen heeft ze haar laatste opleiding niet afgemaakt.

Om rond te komen, ontvangt Mandy een uitkering vanuit de Participatiewet. Samen met haar jongerenconsulent bij de sociale dienst onderzoekt ze of een nieuwe opleiding haalbaar is. Eerst start ze met een werkervaringsplek, waar ze ervaring opdoet en mogelijk stage-uren kan maken. Een scholingsvoucher van het Achterhoeks talentenfonds Opijver helpt haar in de kosten van de opleiding.

Toch blijkt de opleiding niet goed aan te sluiten op haar situatie. Ook de kosten zijn een probleem. Mandy kiest daarom, samen met haar consulent, voor een bbl-opleiding Assistent Dienstverlening (mbo-1). Ze krijgt een nieuwe werkervaringsplek die ook haar stageplek wordt. Vanuit de ZEG Opstartbonus worden het lesgeld en de boeken vergoed. Omdat ze bij deze werkervaringsplek niet betaald krijgt, mag ze haar uitkering behouden.

Het blijkt een schot in de roos. Mandy rondt haar mbo-1 opleiding succesvol af en solliciteert nu naar een betaalde bbl-plek om door te kunnen naar de vervolgopleiding op mbo-3 niveau. Ze ziet haar toekomst weer vol vertrouwen tegemoet.

DANKZIJ CO-FINANCIERING TOCH EEN OPLEIDING

Jessie (19) wil dolgraag starten met een opleiding hondentrimmen. Ze woont op zichzelf en krijgt begeleiding vanuit de Wmo. Ze krijgt geen uitkering en heeft geen geld voor een opleiding. Ten einde raad klopt ze aan bij ZEG Achterhoek.

Het contact van Jessie met haar ouders is moeizaam. Ook al zijn ze wettelijk nog financieel verantwoordelijk voor haar, ze dragen niet bij in haar kosten. Om toch inkomen te hebben, werkt Jessie bij een hondentrimsalon. Ze krijgt er alleen een stagevergoeding, maar het werk bevalt haar en maakt haar juist extra gemotiveerd om door te leren.

Omdat Jessie niet weet hoe ze de opleiding kan betalen, meldt ze zich via de website bij ZEG Achterhoek. De ZEG jongerenconsulent neemt contact met haar op en ziet wél mogelijkheden. Zeker als blijkt dat de trimsalon Jessie een contract van 12 uur per week (met salaris) wil aanbieden zodra ze haar diploma heeft.

Dat vooruitzicht geeft de doorslag: de jongerenconsulent krijgt het voor elkaar dat de sociale dienst de opleidingskosten voor Jessie vergoedt. Voor de benodigde materialen zet de jongerenconsulent de ZEG Opstartbonus in. De opleiding stemt in met deze co-financiering. Zo zet Jessie tóch een belangrijke stap richting een betaalde toekomst in het vak waar ze blij van wordt.

COLOFON

De Opstartbonus en de inzet van de ZEG Jongerenconsulenten is mede mogelijk gemaakt door Achterhoek Ambassadeurs, de provincie Gelderland en LerenWerkt en is een initiatief van de Arbeidsmarktregio Achterhoek in het kader van het Actieplan Achterhoekse Jongeren.

Jongerenconsulenten:

Askin Ozay: 06 - 18 70 69 88

Wendela Leenheer: 06 - 19 56 34 06

Annet Hendriks: 06 - 41 79 87 44

Rian Jentink: 06 - 86 81 56 23

Internet: www.zegachterhoek.nl

